

Ruh Sağlığında Ergoterapi Eğitimi

Prof. Dr. Esra AKI

Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Ergoterapi Bölümü

Ergoterapi; sağlığı ve iyi olma halini yaşam rollerini kullanarak geliştirmeyi içeren bir uzmanlıktır. (World Federation Occupational Therapy - WFOT) Ergoterapinin birincil amacı; bireyin günlük yaşam aktivitelerine katılımını sağlamak, yaş, cinsiyet, meslek, sosyoekonomik faktörlere göre iş-okul , sosyal yaşam ve evde üstlenilen rollerde bağımsızlığını artırmaktır.

Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) sağlık tanımı içine “özür, engel” terimleri yerine “aktivite limitasyonları ve katılımı” koymuştur. Dünya’da sağlık uygulamaları artık bireyin katılımını öncelikli amaç haline getirmiştir. Katılım kişinin gereksinim duyduğu her alanda kişisel tercihine göre aktif ya da pasif olarak rol alması, yaşam performansı gösterebilmesi anlamına gelmektedir.

DSÖ’ne göre mental hastalık özür çeşitleri arasında en hızlı gelişenlerden biridir. Çocuklar, gençler, yaşlılar ve mental hastalığı olanlardan oluşan toplumda mental hastalığın tedavisi ve önlenmesine odaklanılmaktadır. Ergoterapistler hastaneler, günlük programlar ve uzun dönem bakım kurumlarında mental sağlık hizmetleri sağlarlar.

Ruh sağlığında ergoterapistin rolü

- Programı sürdürme
- Rutini sağlama
- Başa çıkma becerileri
- İlaç yönetimi
- Eğitim
- Topluma ulaşım ve katılım
- Sosyal beceri gelişimi
- Serbest zaman yönetimi
- Para yönetimi
- Çocuk bakımı

Aktivite (Occupation)

Toplumsal katılımı destekleyen, bir kültür içinde isimlendirilen, kişisel ve sosyokültürel anlamı olan faaliyetler

Kendine bakım

Üretici/gelir getirici

Serbest zaman (Def.Terminology-ENOTHE)

Aktiviteye başlamadan önce kişinin aktivite profili çıkarılır. Bu profil amaca yönelik ergoterapi müdahalelerini planlamak üzere kullanılır.

Ergoterapi müdahalelerini planlama

- Yaşam becerileri eğitimi
- Kognitif rehabilitasyon
- Desteklenmiş istihdam
- Desteklenmiş eğitim

- Sosyal ve kişilerarası beceri eğitimi
- Yaşam dengesi müdahaleleri
- Çevresel düzenlemeler

Mesleki değerlendirme ve çalışma durumunun belirlenmesi

Çalışma kapasitesi değerlendirmelerinde;

- psikolojik performans,
- ilgi,
- yetenek,
- zeka durumu,
- özüre reaksiyon,
- aile ilişkileri,
- süpervizyona reaksiyon,
- gelecek için umutları,
- mesleki beceri seviyesi,
- işe ait yetenekler belirlenir.

Lisans Eğitimi (4 yıl)

Ergoterapiye Giriş

Ergoterapide Aktiviteler

Sağlık ve İyi Olma İçin Stratejiler

Ergoterapi Teorileri

Ergoterapide Sanatsal Yaklaşımlar

Stresle Başa Çıkma Yöntemleri

Ergoterapide İletişim ve Görüşme Teknikleri

Yaşam Kalitesi

Performans Alanları(Duyu-motor, psikososyal, kognitif)

Günlük Yaşam Aktiviteleri

Psikiyatride Ergoterapi

Toplumsal Katılım

Öz Yönetim

Yeme Bozuklukları

Stigma ve Ergoterapi

Mesleki Rehabilitasyon

Toplum Temelli Rehabilitasyon

Zihinsel Engellilerde Mesleki Rehabilitasyon

Klinik Eğitim

Eğitim programında büyük oranda ruh sağlığı alanında ergoterapi modellerine dayalı (MOHO,COPM,PEO vb) değerlendirme yöntemleri seçme ve uygulama, kişi merkezli aktivite müdahale stratejileri geliştirme becerisi kazandırma ve interdisipliner çalışma davranışı geliştirmeye yönelik derslere yer verilmiştir.

TOPLUM RUH SAĞLIĞI MERKEZLERİ HAKKINDA YÖNERGE (16/02/2011 tarih ve 7364 sayılı Makam Onayı ile yürürlüğe girmiştir.) TRSM Çalışma Rehberi Eğitimi kapsamında Psikiyatride Ergoterapinin ve ergoterapistin yeri, görevleri ve sorumlulukları konulu bilgilendirme toplantıları yapılmaktadır.